

अग्नयो नैव दोष्यन्ते नैव दीप्यति भास्करः । यद्वा नैव प्रकाशन्ते नक्षत्राणि न चन्द्रमाः ।
 ऋषयो न प्रकाशन्ते न देवा न च मानुषाः । एवन्तु तिमिरोभूते निर्दहन्त्यपमानिताः ।
 प्रहरन्त्यपरे घोरा यूपानुत्पाटयन्ति च । प्रमर्द्दन्ति तथा चान्ये विमर्द्दन्ति तथा रे ।
 आधावन्ति प्रधावन्ति वायुवेगा मनोजवाः । चूर्णन्ते यज्ञपात्राणि दिव्यान्याभरणानि च ।
 विशीर्णा इव दृश्यन्ते तारा इव नभस्तले । दिव्यान्पानभक्ष्याणां राशयः पर्वतोपमाः ।
 चीरनद्योऽथ दृश्यन्ते घृतपायसकर्मदाः । दधिमण्डोदका दिव्याः खण्डशर्करवालुकाः ।
 षड्रसा निवहन्त्येता गुडकुल्या मनोरमाः । उच्चावचानि मांसानि भक्ष्याणि विविधानि च ।
 पानकानि च दिव्यानि लेह्यचूच्याणि यानि च । भुञ्जते विविधैर्बलैर्बलुम्पन्त्याक्षिपन्ति च ।
 रुद्रकोपान्महाकायाः कालाग्निमदृशोपमाः । क्षोभयन् सुरसैन्यानि भीषयन्तः समन्ततः ।
 क्रीडन्ति विविधाकाराश्चिचिपुः सुरयोषितः । रुद्रक्रोधात् प्रयत्नेन सर्वदेवैः सुरचितं ।
 तं यज्ञमदहच्छीघ्रं रुद्रकर्मा समन्ततः । चकार भैरवं नादं सर्वभूतभयङ्करं ।
 किञ्चा शिरो वै यज्ञस्य ननाद च मुमोद च । ततो ब्रह्मादयो देवा दक्षश्चैव प्रजापतिः ।
 ऊचुः प्राञ्जलयः सर्वे कथ्यतां को भवानिति ।

१०२१५

१०२२०

॥ वीरभद्र उवाच ॥ नाहं रुद्रो न वा देवो नैव भोक्तुमिहागतः । देव्या मन्युक्तं मत्वा क्रुद्धः सर्वात्मकः प्रभुः ।

१०२२५

द्रष्टुं वा नैव विप्रेन्द्रान्नैव कौतूहलेन वा । तव यज्ञविघातार्थं संप्राप्तं विद्धि मामिह ।
 वीरभद्र इति ख्यातो रुद्रकोपादिनिःसृतः । भद्रकालोति विख्याता देव्याः कोपादिनिःसृता ।
 प्रेषितौ देवदेवेन यज्ञान्तिकमिहागतौ । शरणं गच्छ विप्रेन्द्र देवदेवमुमापतिं ।
 वरं क्रोधोऽपि देवस्य वरदानं न चान्यतः । वीरभद्रवचः श्रुत्वा दक्षो धर्मभृताम्बरः ।
 तोषयामास स्तोत्रेण प्रणिपत्य महेश्वरं । प्रपद्ये देवमीशानं शश्वतं ध्रुवमव्ययं ।
 महादेवं महात्मानं विश्वस्य जगतः पतिं । दक्षः प्रजापतिर्यज्ञैर्द्रव्यैस्तैः सुसमाहितैः ।
 आहूता देवताः सर्वा ऋषयश्च तपोधनाः । देवो नाह्वयते तत्र विश्वकर्मा महेश्वरः ।
 तत्र क्रुद्धा महादेवी गणास्तत्र व्यसर्जयत् । प्रदीप्ते यज्ञवाटे तु विद्रुतेषु दिजातिषु ।
 तारागणमनुप्राप्ते रौद्रे दीप्ते महात्मानि । प्रूलनिर्भिन्नहृदयैः कूजद्भिः परिचारकैः ।
 निखातोत्पाटितैर्यूपैरपविष्टैरितस्ततः । उत्पतद्भिः पतद्भिश्च गृध्रैरामिषगृद्धिभिः ।
 पक्ष्वातविनिर्द्रुतैः शिखाशतनिनादितैः । यक्षगन्धर्वसंघैश्च पिशाचोरगराक्षसैः ।
 प्राणापानौ संनिरुध्य वक्त्रस्थानेन यत्नतः । विचार्य सर्वतो दृष्टिं बज्रदृष्टिरमित्रजित् ।
 सहसा देवदेवेशो ह्यग्निकुण्डात् समुत्थितः । विभ्रत् सूर्यसहस्रस्य तेजः संवर्त्तकोपमः ।
 स्मितं कृत्वा ऽब्रवीदाकं ब्रूहि किं करवाणि ते । आविते च मखाध्याये देवानां गुरुणा ततः ।
 तमुवाचाञ्जलिं कृत्वा दक्षो देवं प्रजापतिः । भीतशङ्कितविवलः सवास्यवदनेक्षणः ।
 यदि प्रसन्नो भगवान् यदि वाऽहं भवत्प्रियः । यदि चाहमनुग्राह्यो यदि वा वरदो मम ।

१०२३०

१०२३५

१०२४०